Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 15.12.2010 www.osw.waw.pl

Impas w sprawie nowej elektrowni jądrowej na Litwie

Komisja przetargowa, zbierająca oferty od inwestorów strategicznych w projekcie budowy elektrowni jądrowej na Litwie zakończyła 3 grudnia prace bez wyłonienia zwycięzcy. Z dwóch ofert jedna nie spełniała warunków, druga – południowokoreańskiej spółki KEPCO – została wycofana przez oferenta. Fiasko trwającego rok przetargu oznacza kolejny kryzys projektu, którego celem jest wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego państw bałtyckich i Polski. Litwa po zamknięciu elektrowni Ignalina – jedynej elektrowni jądrowej w regionie – chciałaby odbudować swą pozycję regionalnego lidera w dziedzinie produkcji energii elektrycznej.

Prawicowy rząd Andriusa Kubiliusa po objęciu władzy w 2008 roku rozwiązał powołaną przez lewicę w atmosferze skandalu litewską państwowo-prywatną spółkę LEO LT, która miała być głównym inwestorem w elektrowni, współpracującym z mniejszościowymi partnerami z Polski, Łotwy i Estonii. W grudniu 2009 ogłoszono przetarg na poszukiwanie zachodniego inwestora strategicznego, dysponującego środkami pozwalającymi na objęcie 51% udziałów w takiej inwestycji oraz doświadczeniem w jej przeprowadzeniu. Partnerzy regionalni mogli pozostać w gronie inwestorów po negocjacjach ze zwycięzcą w przetargu.

Inwestycja w energetykę jądrową na Litwie wiąże się z dużym ryzykiem. Litewskie rządy, przeciągając etap konstruowania grupy inwestorów, dały czas stronie rosyjskiej na opracowanie konkurencyjnych planów budowy elektrowni w obwodzie kaliningradzkim. Władze rosyjskie również szukają inwestora, a perspektywy realizacji tego projektu zwiększają ryzyko firmy inwestującej na Litwie. Zamiar budowy elektrowni jądrowej podtrzymuje też Białoruś.

Władze litewskie zapowiadają kolejną próbę bezpośrednich negocjacji z wybranymi firmami, wśród nich prawdopodobnie także z KEPCO. Jednak fiasko przetargu osłabia pozycję Litwy w nowych negocjacjach, a tym samym obniża szanse na wynegocjowanie przez rząd warunków, dzięki którym po roku 2020 Litwa uzyskałaby dostęp do tańszej energii. <jhyn>